مذاکرات ایران و امریکا وارد مرحله حساس شد

لغو تحریم‌های نفتی و پتروشیمی

پس از هفته‌ها گمانه‌زنی درباره سرنوشت تفاهم اخیر میان ایران و امریکا، سرانجام روز یکشنبه ۳۱ خرداد دور جدید گفت‌وگوهای دو طرف در سوییس برگزار شد؛ مذاکراتی که اگرچه هنوز به رفع کامل اختلافات منجر نشده، اما نشانه‌هایی از پیشرفت و افزایش امیدواری نسبت به آینده آن مشاهده می‌شود.

این مذاکرات در قالب نشست‌های چهارجانبه و با حضور نمایندگان ایران، امریکا، پاکستان و قطر برگزار شد. دو کشوری که طی ماه‌های گذشته نقش مهمی در ایجاد کانال‌های ارتباطی میان تهران و واشنگتن ایفا کرده‌اند و همچنان تلاش می‌کنند مسیر گفت‌وگوها را افعال نگه دارند. در رأس هیات ایرانی، محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی قرار داشت و جی‌دی ونس معاون رییس‌جمهور امریکا نیز هدایت تیم امریکایی را برعهده داشت؛ ترکیبی که نشان می‌دهد دو طرف برای این دور از گفت‌وگوها اهمیت ویژه‌ای قائل بوده‌اند. مذاکرات در شرایطی برگزار شد که منطقه همچنان تحت تأثیر پیامدهای جنگ ۴۰ روزه قرار دارد و بسیاری از پرونده‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی هنوز به جمع‌بندی نهایی نرسیده‌اند. با این حال، برخلاف فضای پرتنش ماه‌های گذشته، اکنون نشانه‌هایی از تمایل طرف‌ها برای یافتن راه‌حل‌های عملی و جلوگیری از بازگشت بحران دیده می‌شود. بر اساس اطلاعات منتشرشده، ایران در این مذاکرات بار دیگر بر مواضع اصلی خود تأکید کرده است. یکی از مهم‌ترین محورهای مورد تأکید تهران، توقف کامل حملات و اقدامات نظامی علیه متحدان منطقه‌ای ایران به‌ویژه در لبنان بوده است. مقام‌های ایرانی معتقدند هرگونه توافق پایدار نیازمند آن است که تهدیدهای امنیتی علیه منطقه کاهش یابد و شرایط برای بازگشت ثبات فراهم شود. در کنار مسائل امنیتی، موضوعات اقتصادی نیز جایگاه مهمی در گفت‌وگوها داشته‌اند. آزادسازی بخشی از منابع مالی بلوکه‌شده ایران، تسهیل دسترسی کشور به درآمدهای ارزی و فراهم شدن امکان فروش آزادانه‌تر نفت از جمله مطالباتی بوده که هیات ایرانی بر آن تأکید کرده است. از نگاه تهران، هر توافقی که نتواند آثار ملموسی در حوزه اقتصاد و معیشت مردم ایجاد کند، نمی‌تواند پاسخگوی انتظارات موجود باشد. سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان در پیامی در شبکه ایکس در تشریح نتایج مذاکرات روز گذشته با میانجی‌گری پاکستان و قطر نوشت: میانجی‌گری خستگی‌ناپذیر پاکستان و قطر باعث پیشرفت‌های بزرگی برای پایان دادن به جنگ در لبنان شد. همچنین تحریم صادرات نفت و پتروشیمی تعلیق شد، محاصره دریایی برداشته شد، برخی از دارایی‌های مسدود شده آزاد شدند و طرح بزرگ بازسازی و توسعه اقتصادی ایران اجرایی شد.

◄ اولین آزمون واقعی: واحد رفع درگیری‌ها در لبنان

متن بیانیه کمیته رسانه هیات مذاکره کننده «میناب ۱۶۸» درباره مذاکرات سوییس به شرح زیر است:

«۱- با فشار هیات مذاکره کننده ایرانی از عصر شنبه، پایان جنگ به صورت شکننده در لبنان فعلا حفظ شده است که برای تثبیت آن سازوکار نظارتی با عنوان «واحد کنترل منازعه» با حضور ایران ایجاد می‌شود. با این سازوکار در حقیقت جمهوری اسلامی ایران به صورت رسمی وارد معادلات امنیتی لبنان می‌شود در حالی که در ماه‌های اخیر، امریکایی‌ها تلاش زیادی کردند تا ایران را از معادلات لبنان حذف کنند. همچنین رژیم اشغالگر قدس هیچ جایگاهی در این سازوکار ندارد.

۲- در بحث مدیریت تنگه هرمز برای ضمانت بازگشایی به مرور تنگه، مقرر شده خط تماسی ایجاد شود تا در صورت اشکال در اجرا با ایران تماس بگیرند و مشکل خود را منتقل کنند. این اتفاق به معنای تثبیت سیادت ایران در تنگه هرمز است.

۳- کارگروه‌های سه‌گانه هسته‌ای، تحریم‌ها و نظارت که براساس این بیانیه تشکیل می‌شوند، کار خود را پس از شروع اجرای بند ۱۳ یادداشت تفاهم یعنی توقف آتش در همه جبهه‌ها به خصوص لبنان، آغاز رفع محاصره دریایی، آغاز آزادسازی اموال بلوکه شده ایران و صدور اسقاطیه (رفع) تحریم‌های نفتی، پتروشیمی و مشتقات آغاز خواهند کرد. در حقیقت پیش از اجرای بند ۱۳، جمهوری اسلامی وارد مذاکره مرحله نهایی نمی‌شود.

۴- در این دور از گفت‌وگوها، یادداشت تفاهم اجرای آزادسازی اموال بلوکه شده ایران نیز میان ایران و قطر به امضای دو کشور رسید.

۵- در جریان گفت‌وگوهای سوییس همچنین براساس بند ۱۰ یادداشت تفاهم، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی (OFAC) وزارت خزانه‌داری امریکا، اسناد رفع تحریم‌های نفتی، پتروشیمی و مشتقات را به مدت ۶۰ روز صادر کرد. این به معنای آن است که ایران می‌تواند به صورت رسمی به مشتریان خود نفت بفروشد و پول آن را در سازوکارهای رسمی بانک مرکزی دریافت کند.» اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در مطلبی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «هیات نمایندگی جمهوری اسلامی ایران بعد از انجام گفت‌وگوهای فشرده درباره اجرای مفاد یادداشت تفاهم خاتمه جنگ مورخ ۲۸ خرداد ۱۴۰۵، عازم میهن است.» وی افزود: «این گفت‌وگوها با تمرکز بر بندهای ۱، ۵، ۱۰ و ۱۱ متن یادداشت تفاهم، از صبح یکشنبه ۳۱ خرداد در سوییس (Lake Luzern) شروع شد و تا ساعات اولیه بامداد دوشنبه ۱ تیر ادامه یافت. بر اساس بیانیه مشترک کشورهای میانجی (قطر و پاکستان) که با مشورت ایران و امریکا تنظیم شد، سازوکارهای اجرایی برای نظارت بر اجرای مفاد یادداشت تفاهم پیش‌بینی شد و مقرر گردید گفت‌وگوها در سطوح کارشناسی و فنی برای پیشبرد اجرای موثر تفاهم خاتمه جنگ تحمیلی ادامه یابد.» بقایی خاطرنشان کرد: «با توجه به اینکه طبق بند ۱۳ یادداشت تفاهم، آغاز مذاکرات برای توافق نهایی، منوط به شروع و تداوم اجرای بندهای ۱، ۴، ۵، ۱۰ و ۱۱ است، توافق‌های صورت گرفته در این نشست (به‌ویژه بند ۱ در رابطه با خاتمه جنگ و عملیات نظامی رژیم صهیونیستی در لبنان از طریق ایجاد یک سازوکار کنترل منازعه با مشارکت طرفین و جمهوری لبنان، و نیز بندهای ۱۰ در رابطه با صادرات نفت و محصولات پتروشیمی ایران و ۱۱ موضوع آزادسازی دارایی‌های مسدودشده ایران) تسهیل کننده روند اجرای تعهدات متقابل خواهد بود.» سخنگوی وزارت خارجه کشورمان اظهار کرد: «مبنای کار، «تعهد در مقابل تعهد» است و جمهوری اسلامی ایران ضمن رصد اجرای تعهدات طرف مقابل، از همه اهرم‌های خود برای اطمینان از اجرای آن تعهدات بهره خواهد گرفت.» در مقابل، مقام‌های امریکایی نیز برای اجرای برخی بندهای تفاهم اخیر از جمله بازگشت شرایط عادی به مسیرهای دریایی و تداوم تردد کشتی‌ها در منطقه تأکید کرده‌اند. واشنگتن معتقد است که بازگشایی مسیرهای کشتیرانی و کاهش تنش‌های دریایی می‌تواند زمینه را برای حرکت به سمت توافقات گسترده‌تر فراهم کند.

جی‌دی ونس، معاون رییس‌جمهور امریکا که سرپرستی هیات امریکا در مذاکرات با ایران را برعهده دارد. در یک نشست خبری در سوییس با تشریح ابعاد مختلف مذاکرات چهارجانبه، به موضوعات هسته‌ای، سازوکار آتش‌بس در لبنان و تداوم رایزنی‌های فنی میان طرفین پرداخت. معاون رییس‌جمهور امریکا با اشاره به یک گام نظارتی مهم در روند دیپلماتیک جاری با ایران مدعی شد: ایرانی‌ها موافقت کرده‌اند که از بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازگشت به کشورشان دعوت کنند.

این اظهارات در حالی انجام می‌شود که مقامات ایران هموز درباره ساز و کار صدور مجوز برای ورود بازرسان به کشور و بازدید از سایت‌های غنی‌سازی که مورد حمله نظامی قرار گرفتند اظهارنظری نداشته‌اند. وی با ارزیابی روند پیشرفت گفت‌وگوها و تشبیه آن به مراحل ساخت یک بنا اظهار کرد: توافق نهایی حکم یک خانه را دارد؛ ما اکنون پی‌ریزی و فونداسیون آن را انجام داده‌ایم. هنوز خانه را نساخته‌ایم، اما زیربنای موفقی را پایه‌گذاری کرده‌ایم. ونس با بیان اینکه با وجود بازگشت مقامات ارشد، رایزنی‌های فنی در حوزه دست‌وکارها ادامه خواهد داشت، گفت: من نمی‌توانم برای ۶۰ روز آینده در اینجا بمانم و به امریکا باز می‌گردم، اما تیم‌های فنی به کار خود در محل مذاکرات ادامه خواهند داد. وی در پاسخ به سوالی درباره اخبار منتشرشده مبنی بر تصمیم هیات ایرانی برای ترک مذاکرات در پی اعتراض به تهدیدات روز گذشته «دونالد ترامپ»، رییس‌جمهور امریکا علیه ایران و تیم مذاکره کننده مدعی آن شد که «ایرانی‌ها تهدید به ترک جلسه کردند، یا دست کم تهدیدهایی در رسانه‌های اجتماعی مطرح شد که آنها اتاق مذاکره را ترک می‌کنند، اما در نهایت کار ادامه پیدا کرد.»

معاون رییس‌جمهور امریکا در ادامه به تشریح وضعیت اجرای آتش‌بس در لبنان پرداخت و آن را فرآیندی پیچیده و در حال پیشرفت خواند و گفت: همانطور که ترامپ اشاره کرد، گاهی اوقات این آتش‌بس‌ها صرفاً به معنای آن است که میزان شلیک‌ها کمی کاهش یافته است. اما هدف ما این بود که اطمینان حاصل کنیم هماهنگی‌های لازم برقرار شده تا در صورت بروز هرگونه درگیری یا شلیکی از سوی حزب‌الله یا پاسخ رژیم صهیونیستی، طرفین عملاً با یکدیگر در کانال ارتباطی باشند و راهی برای متوقف کردن درگیری‌ها پیدا کنند. وی افزود: ظرف ۲۴ ساعت گذشته، وضعیت در لبنان احتمالاً در آرام‌ترین حالت خود بوده است. ۲۴ ساعت قبل از آن هم نسبتاً خوب بود، هرچند که مشخصاً حدود ۷۲ ساعت پیش شلیک‌هایی صورت گرفت. این فرآیند همچنان یک پروژه در حال تکمیل است. معاون رییس‌جمهور امریکا در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر اینکه آیا ایالات متحده خواهان عقب‌نشینی نیروهای نظامی صهیونیست از جنوب لبنان است یا خیر، مدعی شد که واشنگتن به دنبال یک راه‌حل دیپلماتیک متوازن است. ونس در پایان در ادعایی عجیب و برخلاف مواضع صریح مقامات صهیونیستی گفت که «اسراییلی‌ها بسیار صریح اعلام کرده‌اند که هیچ گونه قصد و چشم‌داشت ارضی در جنوب لبنان ندارند. دلیلی که آنها احساس می‌کنند باید در آنجا حضور داشته باشند، نگرانی از نیروهای حزب‌الله در جنوب لبنان است. با این حال، ما معتقدیم می‌توانیم به نقطه‌ای برسیم که در آن، هم تمامیت ارضی لبنان و هم امنیت اسراییل حفظ و تضمین شود. معاون رییس‌جمهور امریکا با تمجید از مدل توافق شکل گرفته و نقش واسطه‌ها ادعا کرد: آنچه جرد (کوشنر)، قطری‌ها و کل تیم به دست آوردند، از نظر من یک توافق کلاسیک به سبک ترامپ است.

وی در ادامه ادعاهای خود درباره نحوه هزینه کرد دارایی‌های ایران افزود: اگر اموال بلوکه‌شده ایران روزی آزاد شوند، این دارایی‌ها باعث ثروتمندتر شدن کشاورزان امریکایی خواهند شد و به تأمین مواد غذایی برای مردم ایران کمک خواهند کرد. نقش میانجی‌ها نیز در این دور از مذاکرات قابل توجه بوده است. مقام‌های پاکستانی پس از پایان نشست‌ها فضای گفت‌وگوها را امیدوارکننده توصیف کرده‌اند و از وجود اراده سیاسی برای ادامه مذاکرات سخن گفته‌اند. قطر نیز که طی سال‌های گذشته در بسیاری از پرونده‌های منطقه‌ای نقش تسهیل کننده داشته، تلاش کرده است فاصله دیدگاه‌های دو طرف را کاهش دهد و زمینه را برای پیشرفت گفت‌وگوها فراهم کند. شهباز شریف، نخست‌وزیر پاکستان روز -دوشنبه- در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «الحمدلله، نخستین نشست کمیته عالی در چارچوب یادداشت تفاهم اسلام‌آباد در بورگن اشتوک سوییس با موفقیت به پایان رسید. مذاکرات در فضایی مثبت و سازنده برگزار شد و پیشرفت‌های امیدوارکننده‌ای به همراه داشت.» شهباز شریف «توافق بر سر نقشه راهی برای دستیابی به توافق نهایی ظرف ۶۰ روز، تشکیل کمیته عالی برای نظارت سیاسی و آغاز گفت‌وگوهای فنی بیشتر» را به عنوان پیشرفت‌های حاصل شده در این مذاکرات برشمرد. او «از رهبری هر دو کشور ایران و ایالات متحده امریکا برای تعهد مستمرشان نسبت به تعامل سازنده تقدیر کرده و از تمامی کشورهای برادر و دوست برای حمایت ارزشمندشان در پیشبرد این روند تاریخی» تشکر کرد.

شریف ضمن تشکر از دولت سوییس برای تسهیل مذاکرات و میزبانی آن، به‌طور ویژه از قطر به دلیل «حمایت حیاتی آن در ایجاد شرایط لازم برای پیشرفت در این مذاکرات» قدردانی کرد. نخست‌وزیر پاکستان در ادامه با اشاره به نقش فیلد مارشال عاصم منیر، فرمانده ارشد پاکستان در تنش‌زدایی میان دو طرف جنگ و روند مذاکرات گفت: «مایلم ادای احترام ویژه‌ای به فیلد مارشال عاصم منیر داشته باشم که تلاش‌های خستگی‌ناپذیر او این مذاکرات را به موفقیت رساند. فداکاری، تعهد و پشتکار او واقعا شایسته تقدیر است که بدون آنها هیچ پیشرفتی حاصل نمی‌شد.» او همچنین با قدردانی از تلاش‌های محمد اسحاق دار، معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه پاکستان، همچنین محسن نقوی، وزیر کشور پاکستان برای موفقیت مذاکرات قدردانی کرد. نخست‌وزیر پاکستان تاکید کرد: پاکستان به ایفای نقش صادقانه و صمیمانه خود در پیشبرد گفت‌وگو و دیپلماسی برای دستیابی به راهکاری مسالمت‌آمیز و پایدار ادامه خواهد داد. پاکستان و قطر بامداد دوشنبه در بیانیه‌ای مشترک از پیشرفت چشمگیر در تلاش‌های دیپلماتیک جاری میان ایالات متحده و ایران خبر دادند؛ این پیشرفت‌ها پس از پایان دور نخست مذاکرات سطح بالا در نشست دریاچه لوسرن در سوییس حاصل شده است.

آنچه بیش از هر چیز توجه ناظران را جلب کرده، این است که اگرچه اختلافات همچنان پابرجاست، اما هیچ یک از طرف‌ها مذاکرات را بن‌بست تلقی نمی‌کنند. در واقع هر طرف از زاویه دید خود دلایلی برای ادامه مسیر و امیدوار بودن به نتایج آینده دارد. ایران بر این باور است که اکنون فرصت مناسبی برای پیگیری حقوق خود از مسیر دیپلماسی فراهم شده است. امریکا کاهش تنش‌ها را یک دستاورد مهم می‌داند و میانجی‌ها نیز معتقدند پنجره گفت‌وگو همچنان باز مانده است. در تهران نیز تأکید اصلی همچنان بر این نکته است که مذاکره و دیپلماسی زمانی معنا پیدا می‌کند که در خدمت منافع ملی باشد. مقام‌های ایرانی بارها اعلام کرده‌اند که گفت‌وگوها با حسن نیت دنبال می‌شود، اما هیچ توافقی خارج از چارچوب حقوق و منافع کشور پذیرفته نخواهد شد. به همین دلیل تیم مذاکره کننده ماموریت دارد ضمن تلاش برای حل اختلافات، خطوط قرمز کشور را نیز حفظ کند. مذاکرات فنی ایران و امریکا در مورد سازوکارهای اجرای یادداشت تفاهم اسلام‌آباد و تشکیل گروه‌های فنی مربوطه از روز (دوشنبه) در سوییس برگزار می‌شود. ریاست هیات ایران در مذاکرات فنی بر عهده کاظم غریب‌آبادی، معاون وزیر خارجه است. در عین حال، جمهوری اسلامی ایران تأکید کرده است که آمادگی برای دفاع از کشور و منافع ملی همچنان پابرجاست. از نگاه تهران، دیپلماسی و قدرت دفاعی دو مسیر مکمل هستند و پیشبرد مذاکرات به معنای نادیده گرفتن ضرورت حفظ آمادگی دفاعی نیست. بر همین اساس، مقام‌های کشور هشدار داده‌اند که اگر حقوق ایران نادیده گرفته شود یا طرف مقابل از تعهدات خود فاصله بگیرد، گزینه دفاع از منافع ملی همچنان روی میز خواهد بود.

اکنون مذاکرات در سوییس وارد مرحله‌ای شده که می‌تواند مسیر ماه‌های آینده را مشخص کند. هنوز برای قضاوت نهایی درباره نتیجه گفت‌وگوها زود است، اما آنچه روشن به نظر می‌رسد این است که پس از ماه‌ها تنش و درگیری، بار دیگر دیپلماسی به مهم‌ترین میدان رقابت و تعامل میان طرف‌ها تبدیل شده است. اینکه این مسیر به توافقی پایدار منتهی شود یا نه، پرسشی است که پاسخ آن در ادامه مذاکرات و تصمیم‌های روزهای آینده مشخص خواهد شد.

تشییع پیکر رهبر شهید در عراق

«باید برخاست»؛ شعار مراسم بدرقه

ایمان عطارزاده، سخنگوی «ستاد وداع، تدفین و تشییع امام مجاهد شهید حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای» در نشست خبری روز (دوشنبه ۱ تیر) با اعلام اینکه به درخواست مکرر مردم عراق تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب چهارشنبه ۱۷ تیرماه در عراق برگزار می‌شود، اظهار کرد: تشییع پیکر مطهر امام شهید در شهرهای نجف و کربلا خواهد بود و اطلاع‌رسانی دقیق از سوی مسوولان دولت عراق انجام می‌شود. وی ادامه داد: روز دوشنبه ۱۵ تیرماه مراسم تشییع پیکر رهبر شهید در تهران برگزار می‌شود. برای این مراسم به دلیل اهمیت مراسم و پیش‌بینی حضور جمعیت گسترده از استان تهران و سایر استان‌های کشور، مسیرهای مختلفی بررسی شده است. در ستاد برگزاری این آیین که به‌صورت ملی کار خود را شروع کرده جمیع جهات بررسی شده است، اطلاع‌رسانی دقیقی توسط آقای حسن‌زاده انجام می‌شود. مسیر قطعی شده است و بزودی اعلام می‌شود. عطارزاده یادآور شد: سه‌شنبه ۱۶ تیرماه مراسم تشییع پیکر مطهر در شهر قم برگزار می‌شود. در آنجا بر پیکر مطهر رهبر شهید نماز می‌خوانند. سخنگوی ستاد وداع، تدفین و تشییع امام مجاهد شهید در بخشی دیگر از سخنان خود بیان کرد: مطلب اولی که در مورد آن باید با مردم صحبت کنیم این است که بیش از ۱۰۰ روز از شهادت رهبر شهید انقلاب می‌گذرد و در روزهای آینده مراسم تدفین و تشییع و وداع با رهبر شهیدمان در حال برگزاری است. از اولین روزهای بعد از شهادت رهبری و به‌ویژه در دوران شهید لاریجانی مقدمات تشییع حضرت آقا انجام شد و مقدمات انجام مراسم در مصلای تهران انجام شد، اما به دلیل شرایط جنگ و هجوم دشمن امریکایی-صهیونیستی و از آنجا که سلامت مردم و بیت ایشان در اولویت بود مراسم به تعویق افتاد. وی در ادامه با اشاره به تدابیر اندیشیده شده برای برگزاری این مراسم اظهار کرد: با توجه به بررسی‌های کارشناسی و استفاده از تجربیات مسوولان برگزاری مراسم مشابه و داشتن آمادگی برای میزبانی خیل عظیم دوستداران رهبر شهیدمان، تصمیم‌گیری شد تا زمان این مراسم با لحاظ همه شرایط و ملاحظات اجرایی باشد. عطارزاده در ادامه بیان کرد: مراسم وداع، تدفین و تشییع پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب از این به بعد با عنوان مراسم بدرقه آقای شهید ایران با شعار «باید برخاست» با نماد «مشت گره کرده» که برگرفته از پیام رهبر معظم انقلاب بعد از شهادت قائد شهیدمان است، که فرمودند پیکر مطهر رهبر شهید را زمانی مشاهده کردم که مشت دست چپ ایشان گره شده بود؛ برگزار خواهد شد. سخنگوی «ستاد وداع، تدفین و تشییع امام مجاهد شهید حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای» در ادامه با بیان اینکه در فضای بین‌المللی و به ویژه در فضای عربی در کنار شعار «باید برخاست»، شعار «قوموالله» شعار برگزاری این مراسم خواهد بود، افزود: این شعار، امتداد همان قیام لله است که در طلیعه چهاردهم خرداد امسال از سوی رهبر عزیزمان، زیربنای مکتب خمینی کبیر و خامنه‌ای عزیز خوانده شد؛ قیامی که از نیمه خرداد ۴۲ آغاز شد، در بهمن ۵۷ به ثمر نشست، در عصر مقاومت استمرار یافت و اینک با شهادت مظلومانه آن عبد صالح خدا، نصابی تازه یافته است. باید برخاست یعنی عهدی که ملت بعثت یافته با خون او بسته است، تا پای جان ادامه خواهد یافت. وی در ادامه بیان کرد: شعار باید برخاست یعنی این خون چنان جوشان است که دیگر اجازه سکون به هیچ دلداده‌ای نخواهد داد. باید برخاست یعنی عهدی که ملت بعثت یافته با خون او بسته است، تا پای جان ادامه خواهد یافت. در طراحی شعار تلاش شده تا به ابعاد بین‌المللی مراسم توجه ویژه شود. سخنگوی «ستاد وداع، تدفین و تشییع امام مجاهد شهید حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای» با تاکید بر اینکه عزا در غم شهادت رهبر عزیزمان مختص به ملت ایران نیست، گفت: آزادی خواهان دنیا نیز عزادار این شهادت بزرگ شده‌اند. امت اسلام با الهام از این مکتب پیام قوموالله را سر می‌دهند. قوموالله نه فقط توصیه رهبر شهید بلکه تجدید بیعت با مکتب ایشان است. به دنیا نشان می‌دهد که آن ایمان و شجاعت بی‌بدیل با قدرت و شجاعت ادامه دارد. عطارزاده ضمن تشریح جزییات برگزاری مراسم تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب در شهرهای تهران، قم و مشهد بیان کرد: مراسم وداع، تشییع و تدفین امام مجاهد شهید به صورت رسمی از روز شنبه ۱۳ تیر ماه مصادف با ۱۹ محرم برگزار می‌شود. مراسم وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب به مدت دو روز در مصلی بزرگ امام خمینی برگزار می‌شود. نماز بر پیکر امام مجاهد در شهرهای تهران، قم و مشهد اقامه می‌شود. جزییات و مکان برگزاری نماز در اطلاع‌رسانی‌های بعدی اعلام می‌گردد. سخنگوی ستاد تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب در ادامه با تاکید بر اینکه روز دوشنبه ۱۵ تیر ماه مراسم تشییع پیکر رهبر شهید در تهران برگزار می‌شود افزود: تشییع پیکر مطهر امام شهید به همراه چهار عضو خانواده ایشان که در حمله وحشیانه دشمن امریکایی-صهیونیستی به شهادت رسیدند، برگزار می‌شود. پیکرهای شهید دکتر مصباح‌الهدی باقری، داماد رهبر شهید انقلاب، سیده بشری حسینی خامنه‌ای، دختر رهبر شهید انقلاب، شهیده زهرا حداد عادل، عروس رهبر شهید انقلاب و همسر رهبر معظم انقلاب و شهیده زهرا محمدی گلپایگانی به همراه پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب در تهران، قم و مشهد تشییع می‌شود.

وی در ادامه تاکید کرد: سه‌شنبه ۱۶ تیر ماه مراسم تشییع پیکرهای مطهر در شهر قم برگزار می‌شود. در آنجا بر پیکر مطهر رهبر شهید نماز می‌خوانند. روز چهارشنبه با توجه به درخواست‌های مکرر مردم عراق برای میزبانی از پیکر رهبر شهید انقلاب، تشییع پیکر مطهر امام شهید در شهرهای نجف و کربلا انجام می‌شود و اطلاع‌رسانی دقیق توسط مسوولان دولت عراق انجام می‌شود. عطارزاده با تاکید بر اینکه روز پنجشنبه مراسم تشییع پیکر امام شهید و اعضای خانواده ایشان در مشهد برگزار می‌شود، گفت: پس از تشییع و تدفین پیکر امام شهید در مشهد، پیکر مطهر ایشان در شب شهادت امام سجاد(ع) در حرم مطهر امام رضا به خاک سپرده می‌شود. یک برنامه دیگر در خصوص برنامه‌های تشییع داریم، آن هم ادای احترام مقامات رسمی کشورهای مختلف، شخصیت‌های سیاسی، نخبگان و چهره‌های علمی از کشورهای مختلف دنیا و همچنین مقامات و چهره‌های سیاسی داخلی است که زمان و مکان آن در روزهای آینده از سوی وزارت خارجه اعلام می‌شود. وی در ادامه با تاکید بر اینکه ستاد ملی تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب تشکیل شده است، افزود: چهار کارگروه زیربنایی، انتظامی و امنیتی، بین‌الملل و فرهنگ و رسانه ذیل این ستاد ملی شکل گرفته است. ریاست ستاد معاون اول رییس جمهور و دبیر ستاد آقای پورجمشیدیان معاون امنیتی و انتظامی وزیر کشور است. عطارزاده با بیان اینکه مسوولیت اجرای مراسم در تهران، قم و مشهد به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سپرده شده است، گفت: در این سه استان ستادهای استانی تشکیل شده و همه ظرفیت‌ها برای برگزاری این مراسم پای کار آمده‌اند. سخنگوی ستاد تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب در ادامه با تاکید بر مردم پایه بودن این برنامه بیان کرد: در کنار همه تلاش‌هایی که برای به کارگیری ظرفیت‌های اصلی برای برگزاری این مراسم انجام می‌شود، پایه و اساس کار حضور و نقش آفرینی مردم است. در طول هفته‌های گذشته مردم با برگزاری پویش‌های مختلف مثل هر خانه یک موکب، آمادگی خود را برای پذیرایی از میلیون‌ها علاقه‌مند به حضور در مراسم وداع با پیکر رهبر شهیدمان اعلام کردند. وی در ادامه تاکید کرد: استفاده از ظرفیت‌های تکیه‌های عزاداری اباعبدالله و آمادگی برای پذیرایی از عزاداران با تهیه غذاهای ساده و حتی در اختیار قرار دادن پارکینگ‌های منازل، نمونه‌هایی از خلاقیت و نقش آفرینی مردمی است که عزادار رهبر شهید خود هستند. مردم، محور برگزاری این مراسم در تهران، قم و مشهد خواهند بود. عطارزاده افزود: در کنار همه تلاش‌ها و زحمت‌های زیرساختی، برنامه‌ریزی و تجهیز و هماهنگی‌هایی که برای تکریم عزاداران حضرت آقا انجام می‌شود، مجموعه اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی و هنری ویژه‌ای در حال انجام است که در هفته آینده جزییات آن به صورت ویژه ارایه می‌شود. سخنگوی ستاد تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب در ادامه ضمن قدردانی از مردم بزرگ و مبعوث شده ایران بیان کرد: تشکر می‌کنیم از مردم عزیز ایران که با گذشت بیش از ۱۰۰ شب از شهادت رهبر شهید انقلاب، با حضور آگاهانه در کف خیابان و میادین در لبیک به فرمان رهبر معظم انقلاب، وفاداری و علاقه خود را به نظام جمهوری اسلامی و امامت امت نشان دادند. تشکر اصلی از مردمی است که بیش از ۱۰۰ روز برای امام شهید فرصت عزاداری پیدا نکردند و در آیین تشییع، تدفین و وداع با رهبری نقش آفرینی اصلی با آنان خواهد بود. وی در ادامه بیان کرد: از همه فعالان فرهنگی و اجتماعی و مردمی که تلاش و طراحی پویش‌ها خودجوش مردمی تا پذیرایی از عزاداران و برپایی مواکب در خیابان‌ها را برعهده داشتند تشکر می‌کنیم. عطارزاده در ادامه بیان کرد: تشکر سوم را از همه مسوولان اجرایی به ویژه دولت است که با همه وجود نسبت به برگزاری این رویداد بزرگ تاریخی تلاش کردند تا با هم افزایی ظرفیت‌ها یک رویداد باشکوه را ثبت کنند. وی در ادامه با اشاره به برگزاری مراسم تشییع، تدفین و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب بیان کرد: تشکر بعدی از دولت عراق، مرجعیت معظم و مردم و چهره‌های سیاسی عراق است که از مدت‌ها قبل تلاش کردند پیکر مطهر حضرت آقا در نجف اشرف و کربلا تشییع شود و الحمدالله با موافقت صورت گرفته این مسیر طی می‌شود. از مردم در سراسر دنیا به ویژه هندوستان، پاکستان و ترکیه که با مراسم‌های خودجوش مردمی در عزای رهبری سنگ تمام گذاشتند سپاسگزاری می‌کنیم. عطارزاده در پایان بیان کرد: از آحاد ملت ایران و اصحاب رسانه و همه کسانی که در انعکاس این رویداد بزرگ نقش دارند تشکر می‌کنیم. ان شاءالله بتوانیم در اطلاع‌رسانی بعدی جزییات بیشتری از این مراسم به استحضار ملت بزرگ ایران برسانیم.

پزشکیان: گشایش‌های خوبی ایجاد شده است

بدون وا دادن وارد مذاکرات شدیم

رییس جمهور گفت: در روند مذاکراتی که شکل گرفته با عزت و سربلندی و بدون وا دادن وارد شدیم. هر جا هم بخواهند حقوق ما را نادیده بگیرند ما کوتاه نمی‌آییم و سر خم نخواهیم کرد.

مسعود پزشکیان در مراسم روز ملی اصناف که صبح روز دوشنبه در سالن اجلاس سران برگزار شد، گفت: با بیان که «تلاش همه‌جانبه اصناف در آرامش کشور در دوره جنگ تاثیر گذار بود» گفت: دشمن تلاشش این بود که مردم ناراضی شوند و به خیابان بریزند و در عرض سه روز نظام را ساقط کنند، اما غافل بودند که اصناف ما ریشه در آب و خاک این کشور دارند و اجازه این کار را نمی‌دهند. وی افزود: در روند مذاکراتی که شکل گرفته با عزت و سربلندی و بدون وا دادن وارد شدیم. تمام مواردی که توقع داشتیم در بندها امضا کردیم، هر جا هم خواستند حقوق ما را نادیده بگیرند ما کوتاه نمی‌آییم و سر خم نخواهیم کرد.

پزشکیان گفت: در این روند که شروع شده لبنان را به خاطر ایران کوتاه آمدند. گشایش‌های خوبی ایجاد شده است. الان بستر برای تجارت و سرمایه‌گذاری فراهم شده است. امروز کشورهای منطقه به چشم دیگری به ما نگاه می‌کنند، آنها برادران ما هستند و ارتباطات ما با این کشورها سریع‌تر و بهتر شده است.

او افزود: هر پیامی که باعث شکاف و تفرقه شود آب در آسیاب دشمن ریختن است. این تفاهم تا الان وجود نداشته است. رزمندگان افتخار آفریدند و ما باید تلاش کنیم آنها را سربلند کنیم.

پزشکیان در ابتدای این نشست با بیان اینکه خود را نمک پرورده اصناف می‌دانم، اظهار کرد: در دوران جنگ، بخش قابل توجهی از شوون اجتماعی به ویژه مساجد ما توسط اصناف اداره می‌شد و بسیاری از اندیشه‌ها، آرمان‌ها و باورهای انقلابی ما در جلساتی شکل گرفت که اصناف میزبان و سازمان دهنده آن بودند.

پزشکیان افزود: اصناف در گذشته، حال و آینده بیشترین نقش را در شکل‌گیری تفکر، اندیشه و رفتار جامعه داشته و دارند و همچنان یکی از موثرترین ارکان اجتماعی کشور محسوب می‌شوند.

رییس جمهوری با اشاره به عملکرد اصناف در جریان جنگ اخیر تصریح کرد: افتخار بزرگی که اصناف در این مقطع آفریدند، حفظ ثبات و آرامش در اقتصاد و بازار و همچنین صیانت از امنیت روانی جامعه بود.

وی ادامه داد: دشمن تصور می‌کرد ظرف مدت سه روز می‌تواند نظام اسلامی را ساقط کند، اما از این واقعیت غافل بود که اصناف، بازاریان و ملت بزرگ ایران ریشه در این آب و خاک دارند و هرگز اجازه تحقق اهداف شوم آنان را نخواهند داد. اصناف با تمام وجود پای کشور ایستادند، بازار را حفظ کردند، کالا و خدمات را مدیریت نمودند و اجازه ندادند مردم با کمبود مواجه شوند یا نارضایتی عمومی شکل گیرد. گرچه افزایش قیمت‌ها وجود داشت که دلایل خاص خود را دارد، اما کمبود کالا به هیچ عنوان احساس نشد.

رییس جمهوری با اشاره به تلاش‌های دولت برای تثبیت دستاوردهای نیروهای مسلح و ملت ایران در عرصه دیپلماسی گفت: مذاکراتی که در حال انجام است، با عزت و اقتدار و در چارچوب تعیین شده از سوی مقام معظم رهبری پیگیری می‌شود و هر جا که بخواهند حقوق ملت ایران را نادیده بگیرند، به هیچ عنوان کوتاه نخواهیم آمد و در برابر زیاده‌خواهی‌ها سر خم نخواهیم کرد.

پزشکیان افزود: اینکه امروز در نتیجه ایستادگی و مقاومت تیم مذاکره کننده، طرف مقابل در موضوع لبنان ناگزیر به عقب‌نشینی شده و از ادامه قتل و کشتار مردم مظلوم این کشور دست کشیده است، دستاورد کوچکی نیست. رییس جمهوری تأکید کرد: در این موفقیت بزرگ، همه مردم و تمامی اقشار جامعه سهیم بوده‌اند؛ چه اصناف و فعالان اقتصادی و چه رزمندگانی که با جان‌فشانی و ایثار در میدان حضور داشتند و برای عزت و سربلندی کشور از جان خود گذشتند. پزشکیان با بیان اینکه دولت تمامی ظرفیت خود را برای تقویت کشور به کار گرفته است، اظهار کرد: باور داریم که اگر همه برای مردم باشیم و دغدغه مردم را داشته باشیم، هیچ قدرتی قادر نخواهد بود کشور را زمین‌گیر کند. دغدغه امروز من اشتغال، معیشت و رفاه مردم، به ویژه اقشار آسیب‌پذیر است و اولویتی بالاتر از این برای دولت وجود ندارد.

رییس جمهوری تصریح کرد: از کسبه و بازاریان آموخته‌ایم که همواره به فکر محرومان باشیم. نمی‌شود ادعای مسلمانی داشته باشیم اما افرادی در جامعه گرسنه سر بر بالین بگذارند یا برای تأمین دارو و درمان خود با مشکل مواجه شوند. ما مسوول هستیم و در این جایگاه قرار داریم تا مشکلات مردم را حل کنیم.

پزشکیان خطاب به اصناف و اتحادیه‌های صنفی گفت: شما در جایگاه خود گام‌های بزرگی برداشته‌اید، اما برای عبور از چالش‌های پیش‌رو همچنان مسیر دشواری در پیش داریم. رییس جمهوری با اشاره به گزارش‌های ارایه‌شده از وضعیت کشور اظهار داشت: خوشبختانه گشایش‌های خوبی حاصل شده، بسترهای لازم برای رونق اقتصادی فراهم آمده و مسیر تجارت، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های صنفی بیش از گذشته مهیا شده است. همچنین در حوزه تعاملات منطقه‌ای نیز تلاش می‌کنیم روابط و همکاری‌ها را بیش از پیش تقویت کنیم.

وی افزود: کشورهایی که از خارج منطقه وارد این حوزه شده‌اند، همواره در پی ایجاد اختلاف میان کشورهای منطقه بوده‌اند و باید مراقب باشیم که اهداف آنان محقق نشود. امروز روابط ما با همسایگان در وضعیت مطلوبی قرار دارد و فعالان اقتصادی و اصناف نیز می‌توانند از ظرفیت‌های ایجادشده بهره‌مند شوند.

رییس جمهوری تصریح کرد: دولت تلاش کرده است زمینه فعالیت، تسهیل امور و اعتماد به اصناف و بازاریان را فراهم کند و با رویکرد واگذاری اختیارات به بخش‌های اثرگذار، مدیریت شرایط را به نحو مطلوب پیش ببرد. اگر مردم و اصناف همچنان در صحنه حضور داشته باشند، برای سایر چالش‌های کشور نیز راه‌حل‌های مناسب پیدا خواهد شد.

پزشکیان وحدت و انسجام ملی را مهم‌ترین عامل عزت و سربلندی کشور دانست و گفت: هر سخن، موضع یا اقدامی که موجب تفرقه شود، در حقیقت آب ریختن به آسیاب دشمن است. رییس جمهوری افزود: بنده نیز حرف‌های بسیاری برای گفتن دارم، اما برای حفظ وحدت و انسجام ملی از بیان آنها خودداری کرده‌ام تا این مسیر ادامه یابد. اگر امروز به این نقطه رسیده‌ایم، نتیجه وحدت و همدلی است و بدون این سرمایه ارزشمند، چنین دستاوردهایی حاصل نمی‌شد.

پزشکیان با تشریح روند تصمیم‌گیری درباره مذاکرات اظهار داشت: این مسیر در شورای عالی امنیت ملی به صورت متفق‌القول به تصویب رسیده است که اتفاق بزرگی است. همه اعضا بر این باور بودند که باید عزت و سربلندی به دست آمده در میدان، در عرصه دیپلماسی نیز تثبیت شود.

رییس جمهوری تأکید کرد: خود را موظف می‌دانیم با تمام وجود از نیروهای مسلحی که برای کشور افتخار آفریدند حمایت کنیم و شرایطی فراهم آوریم که این عزیزان با اقتدار به مسیر خود ادامه دهند. هر دستاوردی که امروز حاصل شده متعلق به همه مردم است و هیچ فردی نمی‌تواند آن را به نام خود ثبت کند. این موفقیت‌ها با هدایت‌ها و رهنمودهای مقام معظم رهبری محقق شده و بدون آن امکان‌پذیر نبود.

وی اصناف و اتحادیه‌های صنفی را از ساختارهای قدرتمند جمهوری اسلامی ایران دانست و گفت: ما به شما باور داریم. اصناف در طول تاریخ انقلاب خدمات بزرگی انجام داده‌اند و در حوزه‌های عام‌المنفعه از جمله ساخت بیمارستان، خانه بهداشت، مدرسه و سایر زیرساخت‌های اجتماعی نقش‌آفرینی کرده‌اند.

رییس جمهوری در بخش پایانی سخنان خود با تبریک روز ملی اصناف اظهار کرد: از همه فعالان صنفی قدردانی می‌کنیم و آمادگی داریم هر آیین‌نامه، دستورالعمل یا قانونی را که مانعی در مسیر فعالیت شما ایجاد کرده است، مورد بازنگری قرار داده و اصلاح کنیم.

پزشکیان افزود: این ما و شما هستیم که باید ایران قدرتمند را بسازیم. باید دست در دست یکدیگر، فارغ از هر زبان، قومیت، نژاد، جنسیت و مذهب، برای اعتلای کشور تلاش کنیم؛ چرا که همه فرزندان این سرزمین هستند.

رییس جمهوری همچنین با اشاره به درخشش تیم ملی فوتبال کشورمان در رقابت‌های جام جهانی اظهار کرد: شاهد بودید که چه صحنه‌های زیبایی خلق شد. بازیکنان با تمام وجود تلاش کردند و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران را با افتخار خواندند. امروز ایران در صدر اخبار جهان قرار گرفته و از ایران و ایرانی با عزت و نیکی یاد می‌شود و این دستاورد چیزی جز نتیجه وحدت و همدلی نیست.

پزشکیان تأکید کرد: برای حفظ این همدلی و انسجام باید تلاش کنیم فشار را از دوش مردم برداریم، خدمات شایسته ارایه دهیم و رضایتمندی عمومی را افزایش دهیم.

رییس جمهوری گفت: با هم پیش خواهیم رفت. ما عزیز بوده‌ایم، عزیز هستیم و عزیز خواهیم ماند و باور داریم که خون شهدای عزیزمان به گل‌های سرخ عزت و افتخار این سرزمین تبدیل خواهد شد و ایران را به جایگاهی شایسته در منطقه و جهان خواهد رساند.